Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Свого не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своєй хатѣ своя правд

И сила и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ

Число 4 ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. 15. Февруарѣ 1894. ГОДЪ II

ЗНОВУ ОДИНЪ КРОКЪ ВПЕРЕДЪ.

Еще въ Вашой тямцѣ есть, дороги Братя Родимцѣ часъ коли то у немногихъ ще патріотôвъ Русинôвъ повстала гадка щобы для пôддержаня народности рускои, основати свôй власный органъ свою власну газету.

Що значитъ добра газета для пôддвигненя того або сего народу, скрѣпленя вôдваги у слабодухôвъ, для даня напряму до спôльного дѣланя въ корысть народу, того всего не треба Вамъ обясняти.

И такъ заходомъ и коштомъ малои лишь горстки Русинôвъ патріотôвъ, появило ся минувшого року дня 15 Септембра, перше число першои рускои тутъ въ Америцѣ газеты, писанои мовою для всѣхъ зрозумѣлою, пôдъ назвою: „Свобода“. Не богато часу минуло вôдъ появленя ся тои часописи, а прецѣнь кождый безсторонный чоловѣкъ мусить признати, що овочи тои працѣ, яку пôдняла на себе „Свобода“, суть уже теперъ дуже значни; ото наступило зближене Русинôвъ тутъ въ Америцѣ проживаючихъ, вымѣна спôльна гадокъ смѣла сейчасна вôдповѣдь на нapады, вымѣрени проти чести руского имени.

Братя Родимцѣ!

Мы тутъ на чужинѣ, далеко вôдъ своихъ рôдныхъ стрѣхъ, далеко вôдъ нашихъ любыхъ гôръ, полонинъ, нашихъ лугôвъ та пôль! Доля щербата загнала насъ до Америки за широкій Океанъ, котрый перегородивъ насъ сотками миль вôдъ нашои дорогои Вôтчины.

Чи може спытаемось - прийшли Вы сюда для того, щобы зобачити свѣта, щобъ нарадовати серце и душу невиданими чудесами природы? Чи для того покинулисьте свôй рôдный край, свою рôдну неньку?

Вôдповѣдь на се коротка: Хлѣба ради опустили Вы, Братя Русины, свою вôтчину, бо хочете выдвигнути ся зъ свого нужденного положеня и зачати жити якъ Богъ приказавъ!

Прибуло Васъ до Америки, Родимцѣ, велика сила; а и теперъ ще щоденно прибувае сюда нашихъ землякôвъ споре число.

Такъ отже есть насъ тутъ теперъ сотки тисячъ. Заложилисьмô, якъ высше сказано, свою власну газету. Чи маемо на тôмъ поперестати? Чи не видимо на нашихъ сусѣдахъ, що намъ теперъ дальше треба робити? Всѣ народы стремлять до поступу, стараютъ ся о скрѣпленье своихъ силъ всѣлякими дорогами, яки ведуть до тои цѣли. Яки то суть дороги, то знаемо и мы такожъ. И мы выбрали одну зъ тыхъ дорôгъ, заложивши вже минувшого року газету „Свобода“ Важнôсть еи обговорилисьмо высше. Другою дорогою, на котру уже Родимцѣ вступилисьмо есть: заложенье „Народного Руского Союза“. Що за цѣль такого „Союза“? Яка его вартôсть и значенье для народу руского, то суть пытаня, яки мимоволѣ насуваютъ ся.

Вôдповѣдь на се дае намъ вже знана „Одозва“. Тутъ на тôмъ мѣсци мусимо лишень Вамъ Братя Русины пригадати, же не конецъ на тôмъ, що зôбрало ся кôлькохъ Русинôвъ — патріотôвъ, дали гадку до заснованя „Народного Руского „Союза“ и вôдозвались до Васъ горячими словами патріотизму, словами дишущими ко всему що руске, але потреба, щобъ пущена въ свѣтъ благородна гадка, для рускихъ людей корыстносна, воплотила ся въ дѣло и сталась довершенымъ фактомъ. Тое зависить дороги Братя, выключно вôдъ насъ самыхъ Русинôвъ. Сли заложимо руки, то нѣкто не подбае за насъ! Яки наслѣдки може выкликати лѣнивство, оспалôсть, бракъ довѣрія въ свôи власни силы, то маемо сумни приклады на насъ самыхъ въ нашôмъ рôднôмъ краю. Не оденъ знайде ся въ той Америцѣ зъ нашихъ людей, що каже: „Етъ, на що менѣ якихсь отъ тамъ брацтвъ, Союзôвъ, чи еще тамъ що выгадали. Я не думаю тутъ довго бавити ся, а на церковъ та на священника не потрѣбую ту давати, бо я якъ поверну до краю, то маю тамъ церковъ, неправда куме? Ту прийде кто иншій по менѣ до Америки, то нехай такъ бѣдуе, якъ я бѣдувавъ“.

Таки и тымъ подôбни бесѣды, переповнени самолюбіемъ и грубымъ невѣжествомъ народнои, въ ширшôмъ змыслѣ справы, перебравшихъ ся въ американьскій „ковтъ.

Но „Свобода“ на тыхъ, котри по три и по чотыри разы ѣдутъ съ краю до Америки и вертаютъ назадъ, не зважае и зъ ними яко зъ правдивыми Русинами - патріотами не числить ся, бо они, весь свôй зарobленый грôшъ стративши або въ жидôвскихъ корчмахъ або на несправедливи процеса, вертаютъ по сто разъ сюды назадъ, где зъ нихъ анѣ Америка анѣ край не мае найменшого хôсна. Тымъ патріотичнымъ словомъ вôдзываемо ся до Васъ, Братя, що гôдни есьте звати ся Русинами, у котрыхъ не застыгла еще любовъ до своей народности, своей вѣры, своеи церквы!

Бо Вы певно потупите недорѣчный высказъ такого кума. „Не треба, каже кумъ политікъ, намъ „ якихсь тамъ брацтвъ, Союзôвъ; а не погадае бѣдачиско що сказавъ крайну дурницю. Бо кто розумный буде говорити, знаючи о що рѣчъ ходитъ, що мы не потрѣбуемо лучити ся, не потрѣбуемо стояти разомъ якъ муръ и проти нашого спôльного ворога бороти ся?! Тажъ прецѣнь лишень въ едности, въ союзѣ наша сила. Вже и пословиця наша недармо говоритъ: „Громада великій чоловѣкъ“ Для обороны нашихъ интересôвъ, нашого добра„ мусимо стояти разомъ и твердо, непохитно та неутолимо боронити свою церковъ, свою народнôсть. Оденъ прутъ годенъ всякій переломити, але коли якъ есть разомъ больше, то не дасть имъ вже рады. Такъ само мае ся рѣчъ и съ нами: Будемо мы поодиноко жити, дбати лишь о свое тѣло, а не будемъ мати на оцѣ добра загалу Русинôвъ, то пропадемо якъ камѣнь въ воду и слыхъ о насъ загибче. Чижъ маемо прото вôдкидати средства, яки намъ сами лѣзуть у руки, средства для нашого пôдвигненя? Нѣ! Се булобъ непростимымъ грѣхомъ и дѣти наши проклялибъ насъ!! Не даймо ся отже збаламутити діявольскими пôдшептами „Намъ не треба братствъ, намъ не треба „Союзôвъ“. Радше сожалѣймо надъ розумомъ тыхъ' що лепечуть таки дурницѣ.

Якъ велики корысти принесли таки „Союзы“ иншимъ чужимъ народностямъ, то знаемо сами добре, бо маемо живіи приклады на нашихъ братяхъ: Чехахъ, Словакахъ и Полякахъ, якъ они розвинули силу народного духа, а той розвитокъ силъ маютъ ти народы завдячувати заложенымъ у себе „Союзамъ“.

Чижъ мы Русины, не повинни соромитись за наше недбальство? Але каже пословиця наша: „Лѣпше пôзнѣйше якъ нѣколи“. Тожъ хотяй вже и такъ спôзнилисьмо ся, треба намъ теперъ Родимцѣ, взяти ся до дѣла, до роботы, и то съ всею силою та енергіею, щобы надложити страченый часъ.

Завязанье такого „Народного Руского Союза“ дае намъ способнôстъ взбити ся въ силу и сотворити твердиню проти бѣды и всякихъ ворожихъ напастей.

Знаемо напередъ, що будемо мати до побореня много перешкодъ, много перепонъ до усуненя, щобъ осягнути такъ благородну цѣль, высказану въ „Одозвѣ“. Мы прилюдно заявляемо передъ Богомъ и людьми, передъ своими и чужими що не вôдступимо нѣ на оденъ крокъ вôдъ зачатого дѣла! Но за помочію Бога и Преч. Дѣвы Маріи, пôйдемъ смѣло по тернистой дорозѣ и, хотяй зъ покровавлеными вôдъ труду руками, будемо усувати съ дороги кождый, хоть бы и найбôльшій камѣнь преткновенія.

Памятаючи на правду, що свѣтъ принадлежитъ сильнымъ и вôдважнымъ, одушевлени ідею и святостію побѣды нашои справы, кличемо до Васъ: Смѣло въ передъ, мужайте ся и громадте ся! Оденъ за другого постôйте, оденъ другого пôддержуйте, слабодухôвъ крѣпѣтъ малосвѣдомыхъ научайте! Памятайте же вспôльна намъ есть бѣда, же спôльни вяжуть насъ справы, одно насъ болитъ и намъ докучас!

Організуйте ся! На каждôмъ плейзѣ, хоть и найменьша горстка Васъ Русинôвъ тамъ буде, лучѣть ся разомъ!

Ото дивѣть ся: Не минуло и пару день, вôдколи розослалисьмо по всѣхъ усюдахъ знану вже Вамъ, Родимцѣ, „Одозву“, а вже съ всѣхъ сторонъ щоденно отримуемо письма признаня, заосмотрени сотками пôдписôвъ!

Тожъ не теряймо дорогого

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

SWOBODA
(LIBERTY.)

The only Russian politicaı paper in this Country and has a large circulation trough the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рôчна 1.50

До старого краю.......... 2.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ висилати пôдъ адресою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ два рази на мѣсяць. 1 го и 15го.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders should be adressed to:
"Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Iersey City, N. J. as second class mail matter.

часу! Зъ „Одозвы“ знаете вже, Братя Русины, що належитъ зголошувати ся до Головного Комитету съ приступленіемъ до „Народного Руского Союза„. Вписуйте ся поодиноко, а и цѣли Братства нехай вписують ся! Чимъ больше буде членôвъ, тымъ лѣпше, а ганьбою булобъ се для кождого, ктобъ не вписавъ ся.

Вписуйте ся скоро, вôдъ того бо залежитъ, коли вôдбуде ся Головне Собраніе, котре перегляне вже уложени статута для „Народного Руского Союза“ и потвердитъ. Мѣсце и часъ „Собранія“ оголосятъ ся въ нашой „Свободѣ“.

Приймѣть по разъ послѣдный взываемо Васъ, наши слова жичливо та привѣтно, а Богъ поблагословитъ наши труды для вспôльного добра руского народа!
Але рука въ руку возьмѣмъ ся до вспôльного народного дѣла, за котре, грядуще поколѣня добрымъ словомъ колись вспôмне о насъ.

ВѢСТИ ЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Зо всѣхъ сторонъ нашой отчины несесь голосъ роспуки. Минувшій рôкъ знищивъ и такъ вже недолею прибитый людъ, цѣлковито. Повени, що трема наворотами навѣстили нашъ край, позбавили народъ хлѣба.
Самъ краевый маршалокъ галицкого сойму въ своей промовѣ до пословъ, змалювавъ чорними красками нужденне економичне положеніе краю. Тымъ, котри хотятъ вертати на родину, радимо щобъ позôстали ще якійсь часъ, бо тамъ нема що робити, а незабаромъ робота рушитъ ся туть въ Америцѣ и моглибъ ще заробити собѣ пару центôвъ, а не тратити марно на шифкарты.

Читателѣ „Свободы“ будуть напевно цѣкави дôзнатись якій теперъ есть рухъ въ народнôмъ рускôмъ житю въ Галичинѣ. На се отповѣдаемъ короко, бо и на тô есть газета, щобъ о всемъ подавала звѣстки. Крôмъ старыхъ, вже истнуючихъ и воробцями выспѣваных партіи такъ званыхъ: мягкихъ и твердыхъ, выросли, мовъ грибы по дощи, ще двѣ свѣжіи: радидальна и ново–ерицка. Радикальна партія, котрой органомъ естъ „Народъ“, ступила на правдиву дорогу и стремить пôднести рускій людъ съ бѣды щобъ той мавъ, не акафисти до серця, . . . але кавалокъ насущного хлѣба. Будущнôсть радикальной партіи, скажемо однимъ, але много значучимъ словомъ: is all right.

О ново - ерицкой партіи скажемо лишь то, що ей програма не отповѣдае рускимъ интересамъ и вмѣсто буви користною для руского загалу, есть впрость шкодливою. Главногосподствуюча ідея той партіи есть: жебрачимъ способомъ и рабскимъ униженіемъ, съ собачою неотступимостию, просити окрушинъ ласки для руского народа, котри спадають съ политичной трапезы верховодячой польской партіи теперъ въ Галичинѣ. Се есть понижаючимъ для насъ. Народъ, котрого рахують на милионы въ конституційной Австріи, не потребуе ласки отъ нѣкого, крôмъ отъ Бога, а вспôльными силами и законными дорогами домагатись тихъ правъ, яки му пôсля конституціи належать ся.

Поважна руска газета „Галичанинъ“ помѣстила на днях, въ однôмъ числѣ дуже важну статію „О примиренію рускихъ партій.“
Ся статія написана съ патріотичнымъ чувствомъ, захочуе до примиренія, котрого такъ потреба въ нынѣшной хвили. Мы съ нашой стороны, скажемо тôлко: же уже крайна пора и послѣдный часъ перестати бавити ся по дитинячому, а взятись серіозно до народной працѣ, откинувши всяки личны погляди и особисти интереса, а мати въ умѣ и въ серцю добро поработценного народа.

Въ нашихъ горахъ на околици Ждынѣ, появилась холера; Нема одного дня, бы по трое и бôльше не умерало.

АМЕРИКАНСКА РУСЬ.

Допись.

Прошу помѣстити въ „Свободѣ“ слѣдующій фактъ.

Шенандоа. Па.

„Не маешъ розуму? То иди по розумъ до Mahanoy City.“

Отъ тими словами починають собѣ покепковати люде мешкаючи коло Шенандору съ такого, якъ то кажуть котрого Богъ покривдивъ, не даючи ему того найдорожшого сокровища т.е. розуму. А причину до сей насмѣшки подали русины въ Шенандорѣ за для такого выпадку. Прийшло бѣднымъ Шенандорчанамъ выберати „ раду церковну.“ Выбôръ вôдбувавъ ся въ мѣсяци сѣчню того року. - Ба! та раду выбрати не штука, але въ радѣ мають бути сами мудри головы. И ту „камень претькновенія,“ ту якась не добра судьба покарала Шенандорцѣвъ. Треба було 16 радныхъ, т. е. 16 мудрыхъ головъ. А ту якъ на якое нещастье, зъ помежи майже 1000 русинôвъ шенандорскихъ найшло ся по бѣдѣ 15 мудрыхъ головъ, котрыхъ и до рады выбрано. Но рада церковна мусить ся складати зъ 16 мудрыхъ головъ, а ту тôлько 15 найшлось! Ой бѣда! Що ту робити? Не буде рады, то и не буде церкви, не буде церкви, то не буде попа, не буде попа, то не буде и руской громады, а втогда? Ой пропалась бѣдна Русе! Ба! Та вôдъ чого есть розумъ въ 15. головахъ вже выбраныхъ? Мѣркують такъ: Бракне менѣ хлѣба, то можу собѣ пожичити въ сусѣда та чомужбы и розумной головы не можна пожичити, Але где есть найбôльше розуму? Та о тôмъ всѣ знають що въ Mahanoy City. Идуть депутаты до Mahanoy City и съ поклонами просити Джона Шмитга, що бы благоволивъ непросвѣщенныхъ Шенандорцѣвъ взяти въ свое „свѣтломъ блескуче покровительство“.

Г. Джонъ Шмитгъ принявши депутатôвъ ласкаво, принявъ заразомъ и покровительство надъ бѣдными Шенандорцями.
Слава Вамъ Шенандорцѣ!.. Не загине Русь! На 1000 васъ рускихъ людей не моглисьте знайти между собою 16 здôбныхъ людей до рады церковной. Слава Вамъ! Бо вынаишлиоьте способъ ратовати въ такъ тяжкой нуждѣ, якъ и пожичанье чужого розуму. Сомнѣваюсь, чи где еще може найти ся така мудра громада, а если бы ся — що не дай Боже найшла, то посовѣтуемъ ей: Подиви ся на Шанадорцѣвъ: „Не маешъ розуму? То иди по розумъ до Mahanoy City.
Правда и тое, що и я на жаль належу до той мудрой громады, однакъ щожъ дѣлати, головою муру не прооешь. Однакъ въ Бозѣ надѣя. Богъ милосердный, та и надъ нами змилуе ся и дасть намъ лѣпшу долю та и просвѣту.

Шенандорскій братъ.

Русины зъ Mt. Carmel Pa. шлють своимъ братямъ въ Канадѣ щиро-руске Спаси Богъ за щедру жертву въ сумѣ $44.50 зôбрану на ихъ церковъ.
Особенно дякують и колекторамъ: Николаю Бакошъ и Осифови Мовфляръ.

Церковный Комитетъ.

АМЕРИКАНЬСКИ НОВОСТИ.

Дня 21. Януара 1894. палата соймова въ Вашингтонѣ була биткомъ наповнена цѣкавыми, щобъ дôзнатись чи Tarif Bill Вілсона перейде чи нѣтъ. На конецъ по короткой дебатѣ, оголошено, що законъ о реформѣ цловой тарыфы зôставъ одобреный 302 голосами проти 144 въ палатѣ пословъ, але ще мусить бути потверджений сенатомъ. Теперъ, якъ пишутъ американьски газеты, настане новый рухъ, нове житя въ роботничихъ кругахъ. Властителѣ великихъ фабрикъ, копаленъ угля, промысловцѣ не знаючи до теперъ чого ся тримати и протое позамикавши фабрики, а такъ лишали сотками тисящъ роботниковъ безъ кута, безъ хлѣба, знову дадуть роботу нещасливымъ съ голоду ослабленнымъ. Давъ бы Богъ, щобъ уже разъ скôнчила ся бѣда, а настали лучши времена!

Въ СкрантонъПа, пару день тому назадъ, одбувъ ся цѣкавый митингъ самихъ глухо - нѣмыхъ. Засѣданіе продовжалося коротенько безъ жадного крику и сварки, бо члены того собранія розмовлялись тôлько ногами, головами, а по бôльшой части кулаками. Наколи прийшло обраховати касу, тогда не могли порозумѣтись; бо въ касѣ не було нѣчого и такъ розôйшли ся во свояси.
Сподоби Господи!

Славный американьскій богачъ Маскау, посѣдаючій 100 милiонôвъ долярôвъ зôставъ злицитованый и весь маетокъ одôбрали довжники а самъ теперъ зоставъ жебракомъ. Якъ скоро доробивъ ся миліонôвъ, такъ ще скорше ихъ стративъ, такъ якъ кривдою, потомъ и кровою бѣдныхъ роботниковъ нагромаджувавъ сей грôшь. Богъ справекливый!

Вѣрте жидамъ.

Нашъ чоловѣкъ Андрей Федакъ ,вертаючи зъ Шенандоа Па, до старого краю, попавъ въ New York-у межи агентôвъ жидкôвъ. Тіи, взявши отъ него $18 дол. не хотѣли анѣ грошѣ вернути анѣ шифкарту дати. Тогда нашъ Андрей, помимо того же уже на другу капитуляцію въ Америцѣ, удавъ ся наконецъ о пораду до редакціи „Свободы“, при котрой есть своя агентура. Мудрагелеви ошуканому порадилось въ его бѣдѣ, але много стояло гроша, чекаючи на другій шифъ. Такъ то наши люде роблять, скорше повѣрять жидкови якъ свому; а якъ бѣда тогда о пораду иде до свого коли уже за пôздно. Люде! коли вже разъ розкумаетесь съ жидами? . . .

Редакція „Свободы“ 247 Warren str.

Дня 21. Януаяа с. р. отбулось въ Газлетонѣ Па. торжественое освященіе новой прекрасной руской церкви. На се торжество появились оо: Констанкевичъ съ Ша-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

мокинъ, Гуловичъ съ Фриляндъ Молчанинъ съ Кінгстонъ и мѣсцевый священникъ. Айриский епископъ старавъ ся всѣми силами щобъ ново - посвященна церковъ належала до него, але наши люде,котрыхъ уже бѣда научила розуму, енергично запротестовали и не дали. Славв имъ!

НАПАСТЬ

Панъ Левинскій, сотрудникъ при часописи „Gazeta Polska", котрому неразъ редакторъ „Свободы" подавъ помочну руку, наколи съ голоду гинувъ, одвдячивъ ся за вчинене ему добро тымъ, що напавъ на редактора „Свободы" въ нелюцкій и брутальный способъ, впквасривши дурненьку и глупеньку статію подъ заглавіемъ:

Obskurantyzm Rusinski.

Насамперед̂ъ вôдповѣдаемо, що обскурантизму треба шукати где инодѣ, а именно въ головѣ п. дописувателя, котрый не маючи найменшого понятія анѣ о рускои народности, анѣ о рускои мовѣ, нападае на „Свободу" за те, що пише „nie rusinskim" языкомъ. Заявляемо прилюдно тимъ теперѣшнимъ и будучимъ дуракамъ и шовиністичнимъ повголовкамъ, же rusinsk–го народа и rusinsko–го языка не ма анѣ на небесѣхъ нѣ на земли, тôлько есть народъ малорускій и великорусскій.

Дальше, съ великою дозою пôдлости, грубо збрехавъ п. дописуватель, мовбы „Свобода" писала „рускій" черазъ „се", о чôмъ читателѣ „Свободы" съ кождого числа могли переконати ся, що се не есть правдою а нехайбы и такъ було, то все таки п. дописуватель не дорôсъ до того, щобъ мôгъ мѣшати ся до рускои ортографіи. Швецъ знай свое шевство, до кравецтва не мѣшай ся, або що на одно выйде, не пхай носа до чужого проса.

П. дописуватель въ своимъ обскурантизмѣ закидае редакторови „Свободы", мовбы той за рублѣ россійски служивъ царизмови. Рекакторъ „Свободы" не потрѣбуе, Богу дяковати, россійскихъ рублей, (бо еще пожививъ п-ну дописувателеви) але п. дописуватель за одного кводра поцѣловавъ бы певно нюиорского жидка въ лице съ западной стороны.

Наконецъ закидае п. дописуватель редакторови „Свободы", яко „corpus delicti", сѣянье незгоды межи польскимъ а рускимъ народомъ въ Америцѣ. Наша часопись не занимаесь цѣлкомъ польскою справою, лише дбае о добро робочого руского люду. Тôлько голопятники, шовіністи польски не спосôбни до тяжкой працѣ, призвичаени жити легкимъ, чужимъ коштомъ, баламутятъ и робятъ нѣзгоду мѣжъ своимъ народомъ, здираютъ съ того народу послѣдный центъ, горлаючи, що то иде на „oltarz ojczyzny", а то все пропадае въ ихъ кишени.

Тихъ кôлька словъ правды выстарчатъ вразумѣти, кто есть обскурантомъ и где глядати обскурантизму!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Берлинъ. Якъ вѣдомо, цѣсаръ нѣмецкій поогодивъ ся съ старымъ Бисмаркомъ. Самъ особисто оддавъ визиту отцю отчины въ Фридрихсруге. Въ политичныхъ европейскихъ сферахъ говорить ся много о тôмъ примиренію и добре поинформовани газеты роблять заключенія, же скоро прийде до войны, де Нѣмеччина буде потребовала порады отъ старой политичной головы Бисмарка.

Лондонъ. Англія скривилась на Росію, мов середа на пятницю за те, що руски военни судна смѣло плаваютъ по водахъ середземного моря. Се не всмакъ Англіи и Италіи, видѣти небезпечного сусѣда съ его сильною флотою.

Ст. Петербургъ. Торговельный договор межи Росіею а Нѣмеччиною зôставъ съ обохъ бокôвъ потвердженый. Нѣмцѣ и вся газетярска громада обурилась проти сего трактату, але въ кôнци замовкла, бо тогда не було бы бѣленькихъ булочокъ съ рускои муки и свѣжихъ вірштлѣвъ.

Мадритъ. Гишпанія мае клопôтъ съ анархистами. Не ма такого дня щобъ полиція не арештовала динамитовыхъ апостоловъ.

Римъ. Италія ще не упоралась съ революційнымъ движеніемъ въ Сициліи, котрого виновникомъ есть сусѣдка Франція после словъ поважной часописи „ il secolo XIX."

Вѣденъ. Въ Чехахъ ще кѣпить якъ въ горщку. Члены тайного товарства ворожого Нѣмцямъ „Отляндія" немаютъ спокою отъ всевидущой полиціи.

БАЛАМУТАМЪ.

Скрантонскій „Віестникъ" чепивъ ся мовъ пяный плота, газеты „Свобода", гавкае на всѣхъ и на вся съ злостію іезуітской собаки. Въ своимъ власнôмъ редакційнôмъ бейзментѣ сфабрикувавъ неудачно двѣ дôписи, додавши до нихъ осляче предисловіе, а закôнчивъ довгимъ хвостомъ, властію ему даною, тупоумныхъ увагъ. Въ предословію, таки съ гори, убравшись въ халатъ евангельского фарисея а покривши пожичною уніятскою ревностію и побожностію свою вѣру въ дол. кидае анатему на русинôвъ патріотôвъ, называючи ихъ: лицемирами фарисеями.

„Віестникъ," нанявши собѣ одного жидка изгнанного съ Росіи, котрый за грошѣ „Соединенія," написавъ пачкарскимъ язычіемъ рускими буквами статію, достане отповѣдь неодовго основану на правдивыхъ фактахъ на слѣдуючи питаня: Якъ повстало „Соединеніе, кто редакторомъ Viestni-ка, якого вѣроисповѣданія есть Viestnik, за яки грошѣ голота Viestni-ка и Соединенія живе, яки люде и характеру суть покровителями V. и С. якой они народности и языка, де идутъ люцки грошѣ такъ гречко римскихъ, якъ и римско гречкихъ братствъ. Яки неточности въ рахункахъ, яки здирства отъ бѣдныхъ членôвъ платити за ознаки, фотографіи пасожитôвъ, за шпильки, шпѣнки, шила, копыта, що есть сизма, що сть скрантонска „унія," кто баламутитъ народъ, кто розширяе унію продаючи съ О. Николая то съ бородою, то безъ брады, кто казавъ выкинути platek т. е. плащенницю съ церкви, кто грозивъ въ Газелтонѣ кидати бомбы при посвященю церкви, кто фарисей называючи себѣ русиномъ, а въ дома говорить по мадярски и дѣти свои выховуе въ мадярскôмъ духу. Наконецъ напишемо обширну статію о схизмѣ и сепаратизмѣ пресвячену клапоухамъ богословамъ изъ Скрантону.

ВЕСЕЛА ХВИЛЯ.

— Якъ задрѣмавъ св Петро коло дверей, то жидъ перекравъ ся до неба. Всѣ святи въ крикъ, але не могли нѣякъ жида позбутись. Въ кôнци удало ся одному святому. — „Ой варта бы бути теперъ въ пеклѣ", каже онъ. — „Чому такъ," запытавъ цѣкавый жидъ? — „Тамъ нынѣ лицитація", вôдповѣвъ святый. — Жидъ учувши се, драпнувъ съ неба, та побѣгъ до пекла въ надѣѣ, що зробитъ добрый гешефтъ.

— Жерли ся въ ночи псы на дворѣ, а чоловѣкъ лежить въ хатѣ, тай каже: „гузя, гузя!" — „Ой, повѣдае жѣнка, якій ты чоловѣче вôд важный!" — „И", каже чоловѣкъ, „ я бы ще и до вôкна пôйшовъ."

— Взявъ собѣ ктось жѣнку, дужа малу. Разъ пытае ся его приятель, чи не мôгъ бы вже бôльшой собѣ выбрати? — „Коли брати лихо," каже, „то хоть выбрати чимъ найменше!"

— Вмирала дуже зла жена; „Съ кимъ кажешь менѣ женити ся, любко, якъ умрешь?" — „Женись съ чортовою сестрою" каже жѣнка. — „Е, нѣ, отповѣдае чоловѣкъ, законъ не велитъ женити ся съ рôднею жѣнки.

— Кумъ: „Слава Исусу! кумо а де вы идете?" — Кума: „Слава во вѣки! . . по горѣвку!"

Чи се справедливо?

Ставропигійскій Институтъ, до котрого наши американски Русины всегда относились коли ходило о купно книжокъ для просвѣты нашихъ туть въ Америцѣ проживаючихъ, зробивъ угоду съ п. Нітраемъ въ Ню Йорку на три роки, пôсля котрой Ставропигійскій Институтъ жадному рускому чоловѣкови не продасть книжки, тôлко черезъ п. Нітрая. Се не хорошо съ стороны Ставропигійского Института, запродати насъ жидамь и приневолити бѣдныхъ людей хотячихъ мати яку рускую книжку платити чотыри разы за ню скôлько она на дѣлѣ варта.

Мы радимо нашимъ братямъ, котри хотѣлибъ мати руски книжки съ краю, удатись до редакціи „Свободы" а она постараесь и охоронить отъ здирства.

Редакція „Свободы" дѣлить ся веселою знѣсткою съ своими почтенными читателями, що замовлени книжки всякого рода, надôйшли вже зъ старого краю въ трохъ величечныхъ пакахъ. Кто бы хотѣвъ купити собѣ яку книжку, най скоро зголошуесь до нашои редакціи, бо потôмъ буде за пôзно якъ уже все буде розпродано.

Нашимъ Братямъ въ Канадѣ

Мы о Васъ дороги бра братя не забудемъ, и „Свободу" будемъ Вамъ посылати точно, тôлько держѣтъ ся купи, закладайте братства и давайте знати о собѣ разъ въ разъ, а все будемо помѣщати въ „Свободѣ."

Редакція.

Пригадуемъ нашимъ читателямъ „Свободы," що будемо помѣщати въ нашой газетѣ дуже цѣкави исторіи и статіи дуже занимаючи. Про тое кто записавъ собѣ „Свободу" най сей часъ засылае пренумерату, а кто ще не мае нашой газеты а хоче щось доброго научити ся, най пише до насъ.

Вч. о. Т. О. въ Олифантъ. Ваша -пч. дописъ. буде помѣщена въ слѣдуючôмъ числѣ „Свободы"

СЛАВЯНЬСКА ДОЛЯ.

(зъ ческого)

Ой щербата ты славяньска доле:
Куды глянешь - усе босе и голе!
Скинешъ окомъ на луги темряви
Тôлько бачишь рѣченьки крôпы широки —
Скинешь окомъ на степы шдроки —
Тôлько вбачишь могилки высоки!
Породила всѣхъ насъ одна мати,
Та не умѣла щастя и долѣ дати;
Мѣжь малыми дѣтьми — одна звада,
Та и старши не даютъ порады....
Та коли-жь минеть ся ота шкода
И мѣжь нами стане правда и згода?
Та коли-жь забувши давне лихо,
Заживемъ вѣрнесенько та тихо?!

М.С.

Другій нумеръ „Свободы" высылае ся тôлько абонентамъ.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Чикаго.

Походивши черезъ два тыжднѣ по всесвѣтной выставцѣ, почало мое серце непокоѣтись — якъ тамъ стоять финансн въ моей кишенѣ? Со страхомъ и трепетомъ сягаю рукою мовбы не до своей и начинаю раховати. По замкненю рахунковой инспекціи, довѣдавъ ся самъ отъ себе же треба брати ноги на плечи тай до дому - бо бѣда! Звидѣвши цѣлу выставу, поступивъ наконецъ до забудованя красныхъ штукъ и образовъ навезеныхъ съ цѣлого свѣта, Переглянувши мимоходомъ всѣ галеріи образовъ пензля найславнѣйшихъ маляровъ, вступаю въ рускій отдѣлъ.

Мовъ во снѣ передъ моими очима стоитъ Росія и Украйна.

Первая представляесь въ историчныхъ поважныхъ образахъ, вторая вабитъ зрѣтелѣвъ до себе своими розлогими степами лугами, похилими хатами надъ берегами ревучого Славутицѣ.

Тамъ знову товпа цѣкавыхъ призираеть ся картинѣ украйнского художника, де до живого змалювана украйнска лѣтня нôчъ. Глядишъ и тобѣ здаеть ся, що самъ знаходишь ся не делеко украйнского хутора и повными грудьми впиваешь ся бальзамичнымъ воздухомъ благодатной Украйны! Трудно описати того чувства, яке зродилось въ моей души споглядаючи на чудотворни картины украинскихъ художниковъ; тôлько мимоволѣ самъ до себе сказавъ: Боже занеси мене тамъ хоть на хвилину! О скôлька кроковъ ще бôльша товпа людей глядить на образъ великого розмѣру де суть змалювани завзяти чубати козаки, пишущіи отповѣдь турецкому султану Махмудови IV, що грозивъ вôйною козакамъ назвавши себе намѣстникомъ Божимъ. Козаки смѣло отповѣли так: „Запорожскіи козаки турецкому султану! Ты шайтанъ турецкій, проклятого чорта братъ и товарищъ и самого люципера секретаръ! Якій ты въ чорта лицаръ? Чортъ выкидае, а твое войско пожирае. Не будешъ ты годенъ сыновъ христіянскихъ подъ собою тримати; твоего войска мы не боимся, землею и водою будемъ битись съ тобою. Вавилонскій ты кухаръ. македонскій колесникъ, іерусалимскі броварникъ, александрійскій козолупъ, великого и малого Египта свинаръ, армянская свиня, татарскій сагайдакъ, каменецкій катъ, подольскій злодѣй, самого аспида внукъ и всего свѣта и подсвѣта блазенъ, а нашого Бога дурень, свиняча морда, кобыляча ср.. рѣзницкая собака, некрещеный лобъ, нехай бы взявъ тебе чортъ! Вотъ такъ тобѣ козаки отвѣтили, плюгавый! Не годенъ еси мати мати вѣрныхъ христіянъ. Числа не знаемъ, бо календаря не маемъ, мѣсяцъ въ небѣ, годъ въ книзѣ, а день такій у насъ, якъ и у васъ, поцѣлуй же за то въ ср. . . насъ! Кошевый атаманъ Иванъ Сѣрко со всѣмъ кошемъ запорожскимъ.“

Такъ то отповѣдали наши славни предки ворогамъ, передъ котрыми цѣла западна Европа дрожала, а найбôльше поляки. Сей образъ змалюваный рукою руского художника И. Е, Рѣпина, розголосивъ безмертную славу нашой славной бувальщины!

ПЕРША РУСКА ГРОСЕРНЯ

Въ Джерси Сіти.

Пôдъ числомъ 102 Моррисъ улиця.

Краяне повертаючи до краю чи приходячи съ краю, няй зайдуть тамъ а будутъ услужени по щыро руски. Тамъ дасть ся имъ добру раду и пораду о всѣмъ що тôлько потребно.

BILLY & ZUZA.

BANKERS & STEAM SHIP AGENTS,

189 E. 22nd St.

BAYONNE N J'

Спродають тикети корабельни на найлѣпши лініи.

* * * * * * * * * *

Посилають грошѣ до старого краю скоро, танbо и безпечно безъ клопоту.

Продають руски книги по зниженыхъ цѣнахъ а то:

Великій Молитвословъ	2. 50
Великій Зборникъ	2. 50
Изборникъ великій	3. 50
Псалтиръ великій	2. 75
Зборникъ малій въ доброй оправѣ	1. 75
Молитвословъ	1. 75
Надежда моя	1. 80
та сама въ скоряной опр.	85
Хлѣбъ Души въ доброй оправѣ	1. 75
такій самъ брошур.	75
Зборникъ малій	35
Молитвословъ малій	25

Маемо такожъ всяки словенски книги. Кто собѣ хоче купити няй зголосить ся пôдъ высше подану адресу

W. BUDZYNSKI.

122 Cedar Str.

New York.

Помежи Greenwich i Washington улицями.

АГЕНТУРА КОРАБЕЛРНА И КОЛІОВА.

Спродае шифкарты на найлѣпшій линіи морскій па Бременъ и Гамбургъ. Посылае грошѣ до всѣхъ части свѣта.

Звертаемъ увагу, що яко свôй чоловѣкъ обходить ся съ людьми сумлѣнно.

HERMAN GIZANG

Рôгъ Варренъ и Моррисъ ул. Jersey City N. J.

Утримуе въ своимъ складѣ найрозмайтшіи трунки такъ старо-краевіи якъ и американьскій

Саля для забавъ весѣльнихъ.

A. BABIAK

686 З. ав. межи 21 а 22 ул. S. Broklyn N. Y.

Найславнѣйшій краевій рѣзникъ. Его ковбасы и вуженина росходить ся по цѣлой Америцѣ.

Замовленя и обсталюнки услугуесь скоро и точно.

ИГНАТІЙ БЕРЕЗИКЪ

РУСКІЙ ШВЕЦЪ

Поручае свою роботу краянамъ, за котру ручить. Чоботи або черевикѣ его шила не попсують ся и за 4. роки. Мешкае при рускôмъ штортѣ въ OLYPHANT .PA.

НАЙБОГАТША

Гросерня и Dry Goods

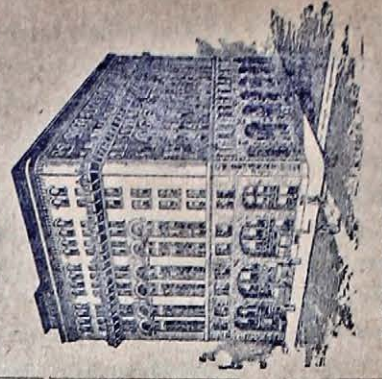
І. ТАЛПАША и Я. ЖИЛИЧА

727. Commeree Str. ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена съ гори ажъ до долу въ найлучшіи товари съ першой руки Все свѣже.

Краяне не оминайте своихъ, бо бувъ бы великій грѣхъ! и не слава для руского народа. не забудте

J. TALPASZ & J. ZYLICZ

KRIMMERT, & ...

106 WEST STREET NEW YORK

A въ JERSEY CITY 77 GRAND STREET

F. MISSLER

Продаю найтунѣйше шифкарты до старого краю и посылаю грошѣ въ якъ найкоротшомъ часѣ, певно, безпечно безъ жадного клопоту. Колько то уже людей посылало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкарты! а еще жаденъ не скаржився ем що му була яка хиба. Поручаюсь памяти моимъ краянамъ остаюсь съ глубокимъ поважанямъ а не забувайте на

F. MISSLER

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памяти краяновъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рôжнородни напой.

Хороша саля для забавъ и братскихъ засѣданъ.

168. Warren & Dodley Strs. JERSEY CITY N .J.

FRANK WEI[illegible]

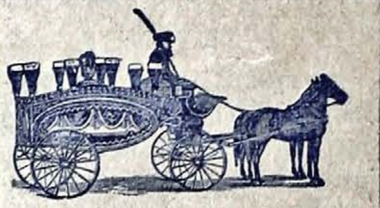
Найлѣпшии Найтуньшии а на часъ направить кождому зигарки, зигары и все що въ закресъ годинникарскій входить,

131 YORK STREET

JERSEY CITY N. ;

D OLDENBURG

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.

Jersey City N.J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

M. SINGER,

101 MORRIS STREET.

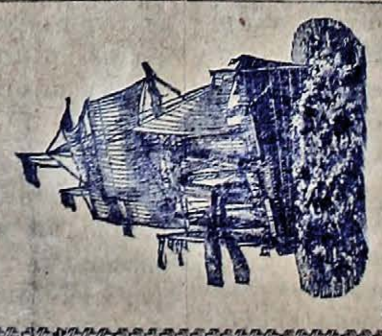
межи Washington a Warren улицями.

Jersey City.

Поручае свôй складъ винъ заграничныхъ всякого рода пива, медъ, горѣлку лікери по найтуньшой цѣнѣ.

Незабувайте за него.

Д. САЛЕЙ

Посылае грошѣ до старого краю, Колько то пропеи славъ въ Олифантъ, Плимавтъ и Шенандоа, но нѣкто не може сказати щобъ єму хотяй одень центъ пропалъ. Продае такъ само шифкарты на всѣ линіи морскі. Якъ до свого чоловѣка, повинни Русини завсе удаватись чи тѣ йдути до старого краю, чи съ краю подъ адресу.

D. SALEJ 247 WARREN ST. JERSEJ CITY N.J.